ประโยค ป.ธ. ๓
สัมพันธ์ไทย
สอบ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ตสฺมึ ปน กาเล ปญฺจสตา ปุริสา คามฆาตกาทีนิ กตฺวา โจริกาย ชีวนฺตา ชนปทมนุสฺเสหิ อนุพทฺธา ปลายมานา อรญฺญํ ปวิสิตฺวา ตตฺถ กิญฺจิ ปฏิสรณํ อปสฺสนฺตา อญฺญตรํ อารญฺญกํ ภิกฺขุ ทิสฺวา วนฺทิตฺวา ปฏิสรณํ โน ภนฺเต โหถาติ วทึสุ ฯ เถโร ตุมฺหากํ สีลสทิสํ ปฏิสรณํ นาม นตฺถิ สพฺเพปิ ปญฺจ สีลานิ สมาทิยถาติ อาห ฯ เต สาธูติ สมฺปฏิจฺฉิตฺวา สีลานิ สมาทิยึสุ ฯ อถ เน เถโร โอวทิ อิทานิ ตุมฺเห สีลวนฺโต ชีวิตเหตุปิ โว เนว สีลํ อติกฺกมิตพฺพํ น มโนปโทโส กาตพฺโพติ ฯ เต สาธูติ สมฺปฏิจฺฉึสุ ฯ อถ เต ชานปทา ตํ ฐานํ ปตฺวา อิโต จิโต จ ปริเยสมานา เต โจเร ทิสฺวา สพฺเพ ชีวิตา โวโรเปสุ ฯ เต กาลํ กตฺวา เทวโลเก นิพฺพตฺตึสุ ฯ โจรเชฏฺฐโก เชฏฺฐกเทวปุตฺโต อโหสิ ฯ เต อนุโลมปฺปฏิโลมวเสน เอกํ พุทฺธนฺตรํ เทวโลเก สํสริตฺวา อิมสฺมึ พุทฺธุปฺปาเท สาวตฺถินครทฺวาเร ปญฺจกุลสเต เกวฏฺฏคาเม นิพฺพตฺตึสุ ฯ เชฏฺฐกเทวปุตฺโต เกวฏฺฏเชฏฺฐกสฺส เคเห ปฏิสนฺธึ คณฺหิ อิตเร อิตเรสุ ฯ เอวํ เตสํ เอกทิวเสเยว ปฏิสนฺธิคฺคหณญฺจ มาตุกุจฺฉิโต นิกฺขมนญฺจ อโหสิ ฯ เกวฏฺฏเชฏฺฐโก อตฺถิ นุ โข อิมสฺมึ คาเม อญฺเญปิ ทารกา อชฺช ชาตาติ ปริเยสาเปตฺวา เตสํ ชาตภาวํ สุตฺวา เอเต มม ปุตฺตสฺส สหายกา ภวิสฺสนฺตีติ เตสํ โปสาวนิกํ ทาเปสิ ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓
สัมพันธ์ไทย

ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ ปุริสา สยกตฺตา ใน วทึสุ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ตสฺมึ วิเสสน ของ กาเล ๆ กาลสตฺตมี ใน วทึสุ ปญฺจสตา วิเสสน ของ ปุริสา คามฆาตกาทีนิ วิเสสน ของ กมฺมานิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ชีวนฺตา โจริกาย กรณ ใน ชีวนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปุริสา ชนปทมนุสฺเสหิ อนภิหิตกตฺตา ใน อนุพทฺธา ๆ วิเสสน ของ ปุริสา ปลายมานา อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปุริสา อรณฺญ สมฺปาปุณิยกมฺม ใน ปวิสิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อปสฺสนฺตา ตตฺถ วิเสสน ของ ฐาเน ๆ อาธาร ใน อปสฺสนฺตา กิญฺจิ วิเสสน ของ ปฏิสรณ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อปสฺสนฺตา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปุริสา อญฺญตรํ ก็ดี อารญฺญกํ ก็ดี วิเสสน ของ ภิกฺขุ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ทิสฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วนฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วทึสุ "ภนฺเต อาลปน ตุมฺเห สยกตฺตา ใน โหถ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ปฏิสรณ วิกติกตฺตา ใน โหถ โน สามีสมฺพนฺธ ใน ปฏิสรณ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วทึสุ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก "ปฏิสรณ สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ตุมฺหากํ สมฺปทาน ใน นตฺถิ สีลสทิสํ วิเสสน ของ ปฏิสรณ นาม ศัพท์ สญฺญาโชตก เข้ากับ ปฏิสรณ, ตุมฺเห สยกตฺตา ใน สมาทยถ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก สพฺเพ วิเสสน ของ ตุมฺเห ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สพฺเพ ปญฺจ วิเสสน ของ สีลานิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน สมาทยถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

เต วิเสสน ของ ปุริสา ๆ สยกตฺตา ใน สมาทยึสุ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก "สาธุ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน สมฺปฏิจฺฉิตฺวา ๆ ปุพฺพกาล-กิริยา ใน สมาทยึสุ สีลานิ อวุตฺตกมฺม ใน สมาทยึสุ ฯ

อถ กาลสตฺตมี ใน โอวทิ เถโร สยกตฺตา ใน โอวทิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เน วิเสสน ของ ปุริเส ฯ อวุตฺตกมฺม ใน โอวทิ "ตุมฺเห สยกตฺตา ใน อตฺถ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อิทานิ กาลสตฺตมี ใน อตฺถ สีลวนฺโต วิกติกตฺตา ใน อตฺถ, สีลํ วุตฺตกมฺม ใน อติกฺกมิตพฺพํ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน อติกฺกมิตพฺพํ โว อนภิหิตกตฺตา ใน อติกฺกมิตพฺพํ ฯ กิตบท กมฺมวาจก ชีวิตเหตุ เหตุ ใน อติกฺกมิตพฺพํ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ชีวิตเหตุ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ น, มโนปโทโส วุตฺตกมฺม ใน กาตพฺโพ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน กาตพฺโพ โว อนภิหิตกตฺตา ใน กาตพฺโพ ฯ กิตบท กมฺมวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน โอวทิ ฯ

เต วิเสสน ของ ปุริสา ฯ สยกตฺตา ใน สมฺปฏิจฺฉึสุ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก "สาธุ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน สมฺปฏิจฺฉึสุ ฯ

อถ กาลสตฺตมี ใน โวโรเปสุ์ เต วิเสสน ของ ชานปทา ฯ สยกตฺตา* ใน โวโรเปสุ์ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ตํ วิเสสน ของ ชานึ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปริเยสมานา อิโต สองบท วิเสสน ของ ปสฺสโต ฯ ตติยาวิเสสน ใน ปริเยสมานา จ สองศัพท์ ปทสมุจฺจยตฺถ เข้ากับ อิโต สองบท ปริเยสมานา อพฺภนฺตรกิริยา ของ ชานปทา เต วิเสสน ของ โจเร ฯ อวุตฺตกมฺม ใน หิสฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โวโรเปสุ์ สพฺเพ วิเสสน ของ โจเร ฯ อวุตฺตกมฺม ใน โวโรเปสุ์ ชีวิตา อปาทาน ใน โวโรเปสุ์ ฯ

เต วิเสสน ของ โจรา ฯ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺตึสุ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก กาลํ อวุตฺตกมฺม ใน กตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺตึสุ เทวโลเก วิสยาธาร ใน นิพฺพตฺตึสุ ฯ โจรเชฏฺฐโก สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เชฏฺฐกเทวปุตฺโต วิกติกตฺตา ใน อโหสิ ฯ เต วิเสสน ของ เทวปุตฺตา ฯ สยกตฺตา ใน นิพฺพตฺตึสุ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก

---

* สัมพันธ์ว่า "ชานปทา วิเสสน ของ มนุสฺสา ฯ สยกตฺตา ใน...." ก็ได้

อนุโลมปฺปฏิโลมวเสน กรณ ใน สํสริตฺวา เอกํ วิเสสน ของ พุทฺธนฺตรํ ฯ อจฺจนฺตสโยค ใน สํสริตฺวา เทวโลเก วิสยาธาร ใน สํสริตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพฺพตฺตีสุ อิมสฺมึ วิเสสน ของ พุทฺธุปฺปาเท ฯ กาลสตฺตมี ใน นิพฺพตฺตีสุ สาวตฺถีนครทฺวาเร สมีปาธาร ใน นิพฺพตฺตีสุ ปญฺจกุลสเต วิเสสน ของ เกวฏฺฏคาเม ฯ อาธาร ใน นิพฺพตฺตีสุ ฯ

เชฏฺฐกเทวปุตฺโต สยกตฺตา ใน คณฺหิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เกวฏฺฏเชฏฺฐกสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน เคเห ฯ วิสยาธาร ใน คณฺหิ ปฏิสนฺธึ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหิ, อิตเร วิเสสน ของ เทวปุตฺตา ฯ สยกตฺตา ใน คณฺหึสุ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อิตเรสุ วิเสสน ของ เคเหสุ ฯ วิสยาธาร ใน คณฺหึสุ (ปฏิสนฺธึ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหึสุ) ฯ ปฏิสนฺธิคฺคหณํ ก็ดี นิกฺขมนํ ก็ดี สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เอวํ ศัพท์ ปการตฺถ เตสํ วิเสสน ของ ชนานํ ฯ ภาวาทิสมฺพนฺธ[๒] ใน ปฏิสนฺธิคฺคหณํ และ นิกฺขมนํ เอกทิวเส กาลสตฺตมี ใน อโหสิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ เอกทิวเส จ สองศัพท์ ปทสมุจฺจยตฺถ เข้ากับ ปฏิสนฺธิคฺคหณํ และ มาตุกุจฺฉิโต นิกฺขมนํ มาตุกุจฺฉิโต อปาทาน ใน นิกฺขมนํ ฯ

เกวฏฺฏเชฏฺฐโก เหตุกตฺตา ใน ทาเปสิ ปุคฺคลํ การิตกมฺม ใน ทาเปสิ ฯ อาขฺยาตบท เหตุกตฺตุวาจก “ทารกา สยกตฺตา ใน อตฺถิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก นุ ศัพท์ ปุจฺฉนตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงฺการ อิมสฺมึ วิเสสน ของ คาเม ฯ วิสยาธาร ใน อตฺถิ (หรือ ทารกา) อญฺเญ ก็ดี ชาตา ก็ดี วิเสสน ของ ทารกา ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อญฺเญ อชฺช กาลสตฺตมี ใน ชาตา อิติ ศัพท์ สรูป ใน จินฺตเนน ฯ กรณ ใน ปริเยสาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สุตฺวา เตสํ วิเสสน ของ ทารกานํ ฯ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน ชาตภาวํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทาเปสิ “เอเต วิเสสน ของ ทารกา ฯ

---

[๒] สัมพันธ์ว่า “ชนานํ สมฺปทาน ใน อโหสิ” ก็ได้

สยกตฺตา ใน ภวิสฺสนฺติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก มม สามีสมฺพนฺธ ใน ปุตฺตสฺส ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน สหายกา ๆ วิกติกตฺตา ใน ภวิสฺสนฺติ อิติ ศัพท์ สรูป ใน จินฺตเนน ๆ กรณ ใน ทาเปสิ เตสํ วิเสสน ของ เกวฏฺฏานํ ๆ สมฺปทาน ใน ทาเปสิ โปสาวนิกํ อวุตฺตกมฺม ใน ทาเปสิ ฯ
